

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-06-02
Besvaras senast
2022-06-15 kl. 12.00

Till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2021/22:1667 Fler platser inom kriminalvården

Den 31 maj publicerade Brottsförebyggande rådet, Brå, den slutliga officiella statistiken över lagföringsbeslut 2021 och kriminalvård avseende fängelse och häkte 2021. Statistiken visar att antalet domslut med huvudpåföljden fängelse ökade med åtta procent jämfört med 2020, till över 12 000 domslut. Ökningen skedde främst gällande långa fängelsestraff på 24 månader eller mer. Där var ökningen 14 procent jämfört med 2020. Totalt ökade den utdömda strafftiden med nästan 19 000 månader.

Vi ser samtidigt hur det grova våldet i Sverige fortsätter att eskalera. I skrivande stund har över 30 människor skjutits ihjäl i vårt land bara i år och då har inte ens halvårsskiftet passerats. Detta är ett misslyckande för rättspolitikerna. Kristdemokraterna vill se satsningar på hela rättskedjan, strängare straff och förebyggande åtgärder. Även om statistiken visar att fängelsestraffen blir fler och längre, så är de straffskärpningar och åtgärder som genomförts uppenbarligen inte tillräckliga för att låsa in och stoppa de grovt kriminella som genomför hänsynslösa dåd mitt bland vanligt folk.

I takt med att fängelsestraffen ändå blir fler och längre, ökar även den redan höga pressen på Kriminalvården. Myndigheten är sedan flera år tillbaka i ett mycket ansträngt läge där det helt enkelt är fullt på anstalterna. I Kriminalvårdens platskapacitetsrapport för 2022–2031 konstateras att trots investeringar i förtätning och nybyggnation av anstalter så räcker inte antalet anstaltsplatser till för att täcka det eskalerande behovet. Sveriges Radio har också granskat platsbristen och *Ekot* rapporterade den 1 juni att situationen leder till att personer dömda till fängelse i genomsnitt är på fri fot i fyra månader innan straffet kan börja avtjänas, eftersom det inte finns plats på anstalterna. Detta är naturligtvis helt oacceptabelt. Är man dömd till fängelse ska man omedelbart låsas in. Kriminalvårdens representant säger till *Ekot* att myndighetens uppfattning är att man så snart som möjligt behöver komma ned till en lägre beläggning, det vill säga få bort överbeläggningen på anstalterna

Dessa behov och problem lär inte minska framöver utan snarare öka. Det enda sättet att få ned överbeläggningen är att utöka antalet platser. Det är därför av yttersta vikt att Kriminalvården förstärks och att beslut fattas för att möjliggöra en ännu kraftigare utbyggnad av anstaltsplatser runt om i landet. Att säkerställa tillräcklig kapacitet i kriminalvårdssystemet är avgörande för tryggheten i

Sverige.

I dagsläget pågår planeringen för en anstaltsetablering i östra Sverige, men ännu har inte klubban fallit gällande vilken kommun som anstalten ska förläggas till. Samtidigt finns flera kommuner som uttryckt intresse för etablering av anstalt, däribland Åmåls kommun som jag nyligen besökte. Kommunen har goda förutsättningar i form av marktillgång, ligger långt framme i planarbetet och samverkar med kringliggande kommuner och aktörer för att säkra personalförsörjning. Detta är viktiga komponenter som kan göra att etableringstiden kortas rejält, vilket är helt nödvändigt i det pressade läge som Kriminalvården befinner sig i.

Det är alltså av stor vikt att antalet anstaltsplatser snabbt blir fler. Givet det pressade läget går det inte att passivt invänta att en etablering i östra Sverige blir klar; det behövs fler processer som snabbt leder till fler anstaltsplatser. Om det handlar om en resursfråga för Kriminalvården så behöver det lösas politiskt.

Med anledning av detta vill jag fråga justitie- och inrikesminister Morgan Johansson:

Hur avser ministern att agera för att säkerställa att antalet platser inom Kriminalvården snabbt kan utökas både i befintliga anläggningar och i nya?

.....

Magnus Jacobsson (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck